



Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: VNS 6/2025 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Suomen varustamot ry (SV) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainittuun asiaan. Selonteossa kuvataan sisäisen turvallisuuden toimintaympäristöä ja sen muutosta sekä määritellään keskeisimmät sisäisen turvallisuuden politiikan painopisteet ja tavoitteet. SV yhtyy yleisesti merenkulkua koskeviin toimenpiteisiin ja linjauksiin, ja haluaa korostaa seuraavat asiat

- Turvallisuustarkastukset satamissa ovat tärkeitä kriittisen infrastruktuurin suojaamisessa, mutta niiden ei tulisi muodostaa operointia hidastavaa pullonkaulaa. Henkilöturvallisuusselvitysten laajuus tulee myös harkita tarkasti. Korostamme hyvää yhteistyötä sataman toimijoiden ja viranomaisten välillä.
- Satelliittipaikannuksen häirintä varsinkin Suomenlahdella kasvattaa onnettomuusriskiä merenkulussa entisestään. Suomelle läheisillä merialueilla on runsaasti risteävää alusliikennettä, joiden joukossa on Venäjälle asetettuja pakotteita kiertäviä säiliöaluksia. Suomi voisi laajentaa radioasematukiverkkoa, kuten R-Mode-tekniikkaa, joka tarjoaa vaihtoehtoisen paikannusmenetelmän.
- Sv tukee erityisesti, että arvioidaan merialueilla olevan kriittisen infrastruktuurin ylläpidon ja suojaamisen haasteet sekä näiden edellyttämä lainsäädännöllinen, valvonnallinen ja teknologinen vaste eri sisäisen turvallisuuden viranomaisten osalta. Merellisten riskien ja häiriötilanteiden hallinta edellyttävät toimivaltaisilta viranomaisilta hyvää tilannekuvaa merialueelta, sekä toimivaa yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti. Korostetaan myös tärkeyttä varmistaa satamien ja väylien toimivuus kriisissä, sekä läntisen suomen satamien kehittäminen vaihtoehtoisina satamina eteläsuomen tavaraliikenteelle, mikäli Suomenlahti ei ole käytettävissä.
- Tehostetaan häiriöihin vastaamista varmistamalla mahdollisimman yhdenmukaiset toimintatavat ja keskinäinen yhteistyö muiden Itämeren ympärillä olevien EU-maiden lainvalvontaviranomaisten kanssa häiriötilanteissa. SV toivoo, että suomi osallistuu aktiivisesti EU:n ja Naton turvallisuusyhteistyöhön suomen merenkulun varmistamiseksi Itämerellä.

Sisäisen turvallisuuden pitkäjänteisestä kehittämisestä

- Suomenlahdella vakavan ja monialaisen merionnettomuuden riski on merkittävä. SV kannattaa turvallisuusviranomaisten resurssien vahvistamista. Pidämme tärkeänä, että kehitetään Rajavartiolaitoksen merellistä suorituskykyä rajavalvontaan, meripelastukseen ja ympäristövahinkojen torjuntaan kaikilla Suomen merialueilla.
- SV kannattaa myös, että parannetaan Tullin suorituskykyä vastaamaan ulkomaanliikenteen turvallisuusuhkia erityisesti satamissa meriliikenteen korostuessa Suomen turvallisuuden ja huoltovarmuuden kannalta.
- Erityisesti ajatellen satamien velvoittavien turvallisuusselvityksien tekeminen SV kannattaa, että turvataan myös pidemmällä tähtäimellä suojelupoliisin tehtävien ja velvollisuuksien suorittamiseksi, liittyviä resursseja.

Carolus Ramsay
Merenkulun johtava asiantuntija